

Horváth Viktória

Milyen speciális helyzetet teremt a könyvtárunkban az idegen nyelvek tanítása, a többnyelvűség?

A Szent László Gimnázium és Szakközépiskola pedagógiai programja szerint emelt nyelvoktatásban részesülnek a magyar-olasz kéttannyelvű osztályok ('A' szekció), és az angol nyelvet emelt szinten tanuló osztályok ('B' szekció). E nyelveken kívül a diákok tanulhatnak németül, franciául, spanyolul, oroszul és lengyelül, ill. a biológia-kémia osztályok latinul is.

A könyvtár gyűjtőköri szabályzata szerint a nyelvi határokat illetően különös figyelmet kell fordítani az olasz nyelvű oktatás miatt fellépő igényekre. Az egyéb idegen nyelvek oktatása kapcsán is – válogatva – vásárolhatók a tanulás/tanítás, nevelés folyamatához szükséges idegen nyelvű segédkönyvek, ismeretközlő anyagok és szépirodalmi művek. Eszerint beszerezhetjük minden tanított idegen nyelvhez a tanított nyelvkönyvek egy-egy példányát, tanári kézikönyveket, segédkönyveket, hangkazettákat és CD-lemezeket, egy- és kétnyelvű nagy- és közép szótárakat. Általános szabály, hogy egy kiadványból csak egy példányt vásárol az iskola a munkaközösség részére. Az olasz nyelv kivétel, mivel sokféle tankönyvből tanulnak a diákok, melyek külföldi kiadványok. Így olasz nyelven a nyelvkönyvek és szaktárgyi tankönyvek – földrajz, történelem, matematika – nemcsak a tanároknak, hanem a diákoknak is rendelkezésükre állnak egy osztálynyi példányban.

Íme a gyűjtőköri szabályzat arra vonatkozó részlete, mennyi könyvet kell gyűjtenie a könyvtárunknak.

Egynyelvű és a tanított idegen nyelvek kétnyelvű nagyszótárai	teljességgel 1 példányban
A tanított idegen nyelvek kézisótárai	teljességgel kis példányszámban
A tanított idegen nyelvek kissótárai	teljességgel nagy példányszámban
Az iskolában tanított idegen nyelvek tanításához és tanulásához felhasználható idegen nyelvű segédletek	válogatva
Az olasz nyelv tanításához szükséges idegen nyelvű tankönyvek és tanári segédkönyvek	teljességre törekvően

Hozzáteszem azonban, hogy a beszerzendő nyelvkönyveket nem a könyvtáros vásárolja meg, hanem a szaktanár, és nem a könyvtárosok értük a felelősek, hanem ők, mivel az idegen nyelvi tankönyvek, tanári segédkönyvek stb. a kihe-lyezett könyvtárakban található meg letétben. (Minden munkaközösség rendelkezik letéti gyűjteménnyel, amit szaktanári szobájukban vagy szekrényben őriznek.)

Az idegen nyelvű tankönyvek beszerzése mindig az adott munkaközösség feladata. Ők tartják a kapcsolatot a megfelelő kiadókkal, és ők figyelik a rájuk vonatkozó könyvpiaci újdonságokat. Ez nagy könnyebbséget jelent az iskola könyvtárosai számára is.

Az új nyelvkönyvek néha kiadói ajándékként érkeznek, ezek elsősorban az angol könyvek. Külföldről Olaszországból szoktunk nagyobb tételben könyvajándékot kapni a csereintézményektől. Az olasz nyelvkönyveket a Studio Italia Nyelviskola és Könyvesbolttól vagy az Olasz Intézettől vásároljuk, míg az olaszul tanított szaktárgyak könyveit néha Olaszországban vásárolják vagy rendelik meg a tanárok. Ajándékot kaptunk már a Goethe Intézettől és a Francia Intézettől is.

Bevételezésük technikailag nehezebb, mint a magyar könyvek esetében, mert ezek a könyvek, ha külföldön adták ki, gyakran nem szerepelnek a könyvtár központi adatbázisában, és nem értünk minden adatot az adott nyelven, ezért feldolgozásuk hosszabb időt vesz igénybe. Gyakorlatilag a bevételezés a következőképpen történik:

1. Engedély az igazgatóságtól vásárlásra	
2. A tanár megveszi saját pénzből	2. A tanár megrendeli, és a könyv postai úton, csomagban érkezik.
3. Beadja a könyvtárba számlával együtt.	3. Átutalásos számlát a gazdasági osztály intézi, nem a pénztár.
4. A könyvet a könyvtári programban bevételezzük, leltári számmal látjuk el, és a programba beírjuk, hogy lelőhelye az adott munkaközösség tanári szobája vagy szekrénye lesz. A számlát visszaadjuk a tanárnak, aki a pénztárból megkapja az összeget. A pénzzel a könyvtár nem foglalkozik!	4. A könyvet a könyvtári programban bevételezzük, leltári számmal látjuk el, és a programban beírjuk, hogy lelőhelye az adott munkaközösség tanári szobája vagy szekrénye lesz. A pénzzel a könyvtár nem foglalkozik!
5. A munkaközösségeknél elhelyezett dokumentumokat egy füzetben is nyilvántartjuk, és a munkaközösség-vezető vagy a megbízott könyvtárosuk minden átvételkor aláír. Ettől fogva a könyvtáros nem foglalkozik a letéti állománnyal, csak az esedékes leltár során. Mind a könyvekért, mind a hanganyagokért, filmekért, melyeket átvettek, anyagilag a szaktanárok felelnek. (Az idegen nyelvek munkaközösségei választottak maguk között egy könyvtárost, aki ezt az összekötő feladatot ellátja.)	

Az oktatási anyagok típusai: nyelvkönyv, tanári kézikönyv, munkafüzet, dolgozatfüzet, (tartalmukban kezdő szinttől a nyelvvizsgáig ill. nemzetközi vizsgáig) hangkazetta, hangzó CD, CD-ROM, videokazetta a tankönyvhöz, házi olvasmányok. Ezek bizonyos nyelvek – spanyol, orosz, lengyel, francia – esetében sajnos hiányosak. A körülményekhez képest próbáljuk ezeket is megvásárolni.

Kölcsönzés: a tanároknak szabad hozzáférésük van a nyelvkönyvekhez. Ők adják kölcsön a házi olvasmányt, olasz nyelvből a nyelvkönyveket az olasz tanáriból kölcsönözhetik. Csak az olasz nyelvű történelem- és földrajzkönyveket köl-

csönzik a könyvtárból. Ez az egyetlen következetlennek tűnő döntés, de mégsem az, mert ezeket a kiadványokat nagy értékük miatt kell a könyvtárban tartani. Évvégén, amikor visszahozzák a könyveket, ezeket mi fogadjuk.

Nagy állományról van szó, több ezer kötetből, több mint 100 CD-ről, hangkasszettáról. Össességében nem okoz nehézséget a nyilvántartásuk. A legutóbbi leltár során csak egy video-dokumentum hiányzott. Könnyebbnekünk könyvtárosoknak, hogy a szakemberek felelősséget vállalnak letéti könyvtáraikért.